

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre 4 kor. **Egyes szám 20 fillér.**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

DLUHOPOLSZKY BERTALAN.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

Mélyen Tisztelt Közönség!

Midőn 3 hónappal megindítottuk e lapokat: tettük azt azon reményben, hogy törekvésünk visszhangra fog találni.

Heves város régi város. Már 1300-ban szerepel, vára is volt egykor. Országgyűlés is tartatott itt régen.

Ily régi város nem maradhat el. Kell, hogy róla a kulturában is megemlékezzenek.

Ez vezetett bennünket, midőn e lapok kiadására és szerkesztésére vállalkoztunk.

Nem ígérhettünk nagyot és merészet. De a mit ígértünk — megadtuk. Vegye kezébe bárki e lapot, hasonlítsa össze bármely vidéki lappal: — ha nem is fog előnyére billenni a mérleg, de hátrányára sem: nines oka pirulni hasonlóival szemben.

Nehéz volt a kezdet. Munkatársak nélkül állottunk.

De a kezdet nehézségeit már legyőztük, s most oly munkatársaink vannak, kiknek tollát már kipróbálta az idő. S büszkén emlegethetjük.

S most midőn már így meg vagyunk erősödve erkölcsileg: — az anyagi oldal szorít bennünket. Erkölcsi erősödésünkkel nem tart lépést az anyagi oldal. Egymásután mondanak le előfizetőink, mintha csak a lap megbuktatására esküdtek volna össze. Ezt azonban távolról sem akarjuk m. t. olvasóinkról feltételezni, de a részvétlenség melylyel éppen most kell találkozunk, midőn virullhatnánk — fájón esik.

Kérjük azért önöket mélyen tisztelt hölgyeim és uraim ne hagyják e lapot megbukni. Önökön áll, hogy a régi Heves város, régi jó hírneve fennmaradjon és tiszteletet gerjesszen a késő unokákban is. Heves 1901. nov. 29. **Szerkesztőség.**

A hitelbiztosítás.

Figyelemreméltó eszmét pendített meg Róna Arnold fővárosi banktitkár, a hitelbiztosítást illetőleg, mely egyre aktuálisabb, mind nagyobb fontosságú és megoldásra váró kérdése a modern kereskedelemnek és iparnak.

A nagykereskedők és nagyiparosok, kik elegendő tőkével és megfelelő hitellel rendelkeznek, pénzsükség esetén vagy egy saját váltóval fedezik az igénybe veendő hitelösszeget, vagy ha továbbítják is az üzletfelektől kapott váltókat nem igen válogatják meg a továbbítandó anyagot, miután a hitel inkább személyhitel és a váltók csak fedezetet képeznek.

Egészen másként áll azonban a dolog a középfoku kereskedő vagy iparosnál. Ennek váltoit a bankok másként nem számítolják le, mintha az illető először is a hitelegylet tagja és hitelének öt százalékát biztosítékképpen helyezi letétbe az esetleges pótfizetések fedezetére és azután sok helyen még részvények vételére is kényszerítik. A szövetségzetnél mint tag ugyanis részvénytulajdonos és hogy a kamatláb, melyet ezen osztály nagyobb része élvez, minden, esk nem olesó, ez azt hiszem, eléggé ismeretes.

A fizetéseképtelenségek és az óvatosság dacára előforduló veszteségek mutatják, hogy a pénzintézetek eme óvintézkedése teljesen jogosult és indokolt ugyan, de mutatják, sajnos, azt is, hogy rettenetesen bénító hatással vannak az üzletvilágra, eme majdnem elviselhetetlen feltételek. Magam is ismerek kereskedőket, kiknek egyedüli szerencsétlensége az, hogy 50—60,000 koronájuk van illetén módon lekötve és évenként 4—6, sőt 8000 koronát fizetnek veszteség címen hitelük után. Az ilyen kereskedő örökös pénzzavarral küzd és fenn nem tarthatja magát semmi esetre sem, mert nem képes annyit megkeresni megmaradt tőkével, amennyit veszít lekötött tőkéje által.

Ez áll a kereskedőre, iparosra és mezőgazdára egyaránt: a különbség csak az, hogy a kereskedő e betegállapotot talán a legrövidebb ideig huzhatja, miután tartania kell a szoros-zár alkalmazásától.

Hogyan változnék azonban a helyzet, ha a pénzintézetek biztosított váltókat számitolnának le? Biztosított váltókról lévén szó, megszűnnek a veszteségek. Fölösleges volna tehát elsősorban a különféle biztosítékok letétele, miáltal sok millióra rugó lekötött összeg szabadulna fel, amely ma

HEVES ÉS VIDÉKE JÁRCÁJA.

Bál után.

A pára terhes éjszakában
Két ifju ballagott.
Beszélt az egyik vontatottan
A másik hallgatott.

Tudod, a szép kis szőke Gizát
Ez egyért kedvelem:
„Beszéde mindig, hi valóság
Őszinte én velem.”

A pára terhes éjszakában
Két ifju ballagott.
Kacaj futott el annak ajkán
Kieddig hallgatott.

KARAFIÁTH JENŐ.

• Régi nóta. • . . .

— Ista: ALPESI RÓZSA. —

Bánatos őszi szél bus sikolylyal zörgeti meg csukott ablakomat. . . . Sötét van; de nem gyújtottam világot; oly jó így elmerengeni rég letűnt idők világán. Kivárról kíváncsian tekintenek be az ég csillagai; reszkető fényük halvány sugárt vet

az éj néma sötétjébe. Csönd néma, hangtalanság mindenütt, még távoli kutyaugatás sem hallatszik. Ember, állat, mind mélyen szunnyad; talán csak egyedül én virrasztok az őszi szél bugó zokogása mellett. . . . Csodálatos hangok, ütözköztos dallamok zognak az éj sötétjében, zsongani kezd a magány vak homálya; agyam kábul, jól eső, tompa szibbadás fogja körül egész valómat. Szempilláim ónsulyuak, önkénytelenül lezárom azokat, . . . s benépesül kiesinyke, esöndes otthonom. Rég elhalt, kedves lények lebegnek előttem néma szellem-lebbenésse. Ajkaik rejtelmes hangogot susognak, s én nem érzek borzadályt. . . . Távolból, mintha a tulvilágból jönne: rejtelmes dallam andolítja el lelkemet, s én félig ébren, félig álmodva átadom magam a bűbajos hangoknak, melyek mind közelebb, közelebb jönnek. Utoljára ugy érzem, mintha egy földöntuli lény egészen mellettem zengené azt a nagyon régi, de szép dallamot, melyet ma már senki sem ismer, mindenki elfeledett. . . . Vagy talán én sem ismerem? Csak a lélek rejtelmes érzete hallja, rég meghalt rég porladó lények néma ajkairól fölesen-dülni: a Régi nóta, csodaszép melódiáját. . . . En is hallottam egy régi — nagyon régi nótát! . . . Hol is hallottom? . . .

Tudom már! . . . Régen volt, — nagyon régn! . . . Még akkor én is ifju voltam. Szívemben hő érzelmek lángja lobogott. Telve fényes ábrándokkal kezdtem az élet utait járni. — S hogy csalódtam, mint annyi más, — ugyan ki ütöknék meg rajta? Az a nóta most is fülemben eseng. . . . Ah, be szép volt az a nóta csak szomorú, végtelen szomorú! . . . Kiüt hallottam egy falusi temető kőkénybokros árnyában. Kesergve, zokogva szálltak, a néma nyári éjben, a mélabus hangok. En meg a rézgo holdsugarban szorulni érzem szívemet, mondhatatlan fájdalom feszítette keblemet, s csak néztem — néztem a sápadt legényt, kinek halvány ajkai panaszos hangokat esaltak ki a füzfatilinkó vékony fájából. . . . Be nagy bánata lehetett szegénynek! Nem volt az a nóta senki ajkairól oly lebilineselő, mint e szomorú legény tilinkójából. Ugy tudta funi azt a vékony fút, hogy a szív majd me szakadt. . . . „A hány legény, a hány leány mind dalolta.” . . . Mért szerették meg annyira azt a nótát? hiszen bus volt, . . . vagy még akkor az emberek inkább szerették a szomorut, mint most? Most kikacagják a botort, ki bánatos tekintettel mereng a daliás mult felett, s bus szívvel aggódik a kétes jövőn. . . . Félre a bánattal, egy az élet, igyekezzél

vagy semmit, vagy igen keveset jövedelmez a feleknek. A felszabadult összeg értékesítése által nemcsak a nagyobb hasznot érte el az iparos és kereskedő, de megszűnven a pótfizetés szüksége, a jövedelem önmagától növekednék. Elsőrendű anyag leszámítolásáról lévén szó, igaz hogy a kamatláb mérsékeltebb lenne, de miután az eddigi pangást rendkívüli élelenség váltaná fel, a megnagyobodott forgalomban meghatározódva vennék azt be kamat címen az intézetek, amit a mérsékeltebb kamatláb által elveszitenek.

Az informátiók költsége, mely ma minden pénzintézetnél igen jelentékeny összeget tesz ki, ugyszólván teljesen megszűnne miután teljesen megszűnne miután a biztosító kénytelen lenne az informálást maga végezni.

Nem lévén szükség az esetleges veszteségek fedezetér oly nagy mértékben, mint idáig, tartalék-alapot gyűjteni, nagyobb nyereség kerülne felosztás alá és így a papirok jövedelmezősége fokoztatnék. A nagyközönség tudva azt, hogy a pénzintézetek részvényei ezentul biztos és jól jövedelmező értéket képeznek, azokat újból vásárolná és áremelkedés címén visszanyerné egy részét ama óriási vagyonnak, melyet néhány év óta árhanatlás címén elvesztett.

A keletkezett új üzleti élet folytán a pénzintézetek újból különféle vállalatokba bocsátkoznának, virágozna az ipar és kereskedelem és az egész gazdasági élet egy hatalmas és erős vérkeringéshez volna hasonló, melynek központja a biztosító lenne.

Körülbelül ezek állanak a közép-jóságú kereskedők és iparosokra, hátra volna még a kiskereskedő és kisiparos. Minden időkben,

kezdettől fogva máig, ezeknek volt a legrosszabb dolguk és ezek részesültek a legmostohább bánásmódban. Ezek tulajdonképen bankhitelt sohasem élveztek és ha valamely kis intézet hitelt nyújtott is nekik, a hitelegyleti tagság annyira megdrágította pénzt, hogy azon hasznot elérni abszolote nem tudott.

Ezek azután épp oly rövid uton és épp oly olcsón eszközpáltatnának mintbármelyik a nagyok közül; eredményesen résztvehetnének a kereskedelem és iparversenyében; modjában volna mindegyiknek magát a középszáltyba felküzdeni és ha ennek dacára egyik vagy másik mégis kihullana, ugy az csak tisztult állapotokat teremtené és az intézetek csakis az érdemeseket támogatnák.

H I R E K.

— **Dobó-szoborra** újabban következő adományok folytak be. Guba András 40 fill. Szabó István 44. Kovács István 40. Ferencsik Lajos 50. Németh Lajos 40. Tennebaum Sámuel 20. Mziske Ernő 40. Szőke József 20. Toth József 20. Korn Zsigmond 20. Polátsék Béla 20. Kelemen István 20. Krupa István 20. Braun Rezső 50 Gaba Lajos 20. Arday József 40 Várkonyi Imréné 40. Jakob József 40. Kondi Gy 40. Fullér Mihály 40. Velkei János 1 korona a hevesi polg. öly. kör 2 korona. Összesen 9 korona 64 fillér, az előbb nyugtázott 3 koronával együtt 12 korona 64 fillér.

— **Figyelmeztetés.** A budapesti kir. posta-és távirat hivatal már több ízben felkérte a közönséget, hogy Budapestre küldendő levelein a **kerület számát** is jegyezze fel; — e kérelemnek azonban csak kevesen tesznek eleget, e hiányt az ottani postahivatal tartozik pótolni, de a levélszekrényből való kiszedés és a betűzés közötti néhány percz alatt erre már alig jut idő — és ugy mivel kerület feljegyzés nélkül a Budapestre szóló leveleket továbbítani nem szabad, elkerülhetetlen, hogy tömegesebb feladás esetén néhány levél vissza ne maradjon. Saját érdekében kérem tehát újból e lapok

utján a t. közönséget, sziveskedjék Budapestre szóló levelein a kerület számát feljegyezni, a kinek erre nézve mutató könyvre volna szüksége, azt a postahivatal 20 fillérért szivesen beszerzi. — Heves, 1901. nov. 29. Mikola Károly postamester.

— **Magkereskedők figyelmébe.** F. év őszén az erdőbirtokosok által eladásra gyűjtött fagyvak jegyzéke, melyet a földművelési miniszterium állított össze, a miskolci kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető. — Miskolcz, 1901. nov. 20.

— **A nagy gyümölcsstermelés** értékesítésére való tekintettel a miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti a gyümölcs termelőket és kereskedőket, hogy kívánatra készséggel közli a magyar gyümölcs kivittel foglalkozó cégeket továbbá az angol, német gyümölcs-kereskedők neveit. — Miskolcz, 1901. nov. 22.

— **Korácsonyi és ujévi ajándéknak** alkalmas órákat öt évi jótállás mellett divatos és elegáns arany-, ezüst ékszereket china ezüst dísz tárgyakat, hitelképes égyénekek részletfizetésre is szállít Polgár Kálmán, mű-órák és ékszerész Budapest, VIII., Erzsébet-körut 20. E régi és hírneves cég 2000 illusztrációval ellátott árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

Trefás közmondások

Ki korán kél — az keveset alszik.
Nyelvében él — az anyós.
Ki asztalt terít — jól lakik.
Szellő is megárt — a pöhelynek.
Hajnali óra vezet — haza a lumpokat.
Aki mer — az bátor.
Aki jó széllel indult, — az bizonyosan fakik.
Alkalmatlan vendég — a végrehajtó.
A víz — a borozóknak ellensége.
Addig üsd a vasat — míg meleged lesz.
Aki másnak vermet ás — az bizonyosan napszámos.
A más szemében meglátja a szálkát — a szemorvos.
Zörgessétek a — koresma ajtót — és megnyitattik.
Üres hordó — nem jó, bor nélkül.
Szemesnek — jó lenni.
Szárnyon jár — a madár.
A magadét tedd el, — s a másét vedd el.
(ha lehet.)
Elvégzett dolognak — nem kell újra fáradni.
Rosz pénz — nem kapós.
Semmi sem új — az antiquárnál.
Ki ajándékot fogad el — haszna van belőle.
Vajjal ne menj a napra — hanem edd meg.

azt minél vigabban átélni, egyszer meghalsz, előbb vagy utóbb, mit törődöl véle? Mulass, kéjt-kéjre halmozz, majd elég hosszú lesz csöndes nyugvásod a sir néma mélyében. Ez a mai kor képe. . . . Istenem, milyen másképp volt ez régen! . . . Az a nótá! . . . „Régi cigány, híres cigány hegedülte.” . . . A vén Zsiga. — Miből volt az a hegedü, hogy oly bánatosan tudott zokogni, sirni, amint egy reményét vesztett lélek, kinek már e földön nincs senkije, elveszett mindene. . . . A vén Zsiga, meg az a sápadt parasztleány, avval a kis füzfatilinkóval, — más senki sem tudott annyi lelket, annyi szivrázó bánatot beleönteni abba a nótába. . . . De nem is szenvedett egyik sem olyan sokat, mint ez a kettő: Szenvedés, bánat, mily örök e két szó, örök, mint a véghetetlen Isten; — míg emberek lesznek ez Istenvér áztatta földön, addig e két szó is itt kísért közöttünk, — hiába vagy boldog; . . . ha a boldogság ragyogó, verőfényes napja sugárzik is rád, ne véld, hogy bánat nem ér utól. Azért vagyunk emberek, hogy szenvedjünk, — s mért rettennék a szenvedésektől, hiszen ki a szívnak gyötrelmeket ad, nem ad-e a gyötrelmek elviselésére erőt is?!

„Régi nótá, híres nótá elfeledve.” . . . El, el. . . . Ugyan ki emlékszik még rá rajtam kívül, azt a nótát senkitől sem hallottam, a vén Zsiga, meg az ifjú legény történetét elfeledték, ki is gondolna egy roskatag, ősz cigány, meg egy szegény parasztleány bus szenvedésére, — ugyan

mi szomorkodni való van azon, ha az egyiknek az öreg, beteges felesége, meg a sok kis barna rajkója egymásután kimentek lakni a temető egyik elhagyatott szögletébe, — a másikat meg megcsalta a szép, barna szeretője? Elhagyta, mert egy másik, gazdag megkérte; hát csak nem fog a szegény mellett nyomorogva elhervadni. No bizony, kár is volna ezen a megszokott histórián szomorkodni. . . . Meghalt a felesége, meg a kis rajkó? örüljön, hogy nem kell olyan sok éhes száznak kenyeret adni; vén bolond, te is meghalsz, mindnyájan meghalunk, azon ugyan kár olya nagyon esügeszteni a fejed. . . . A másikat elhagyta a szeretője? Hát aztán mi van ebben busulni való? Van még virág a réten elég, ha egyet leszakítanak: keress magadnak másik szeretőt, s aztán ezt — esald meg te!

„Régi cigány, híres cigány eltemetve.” . . . Szegény, vén Zsiga. Az a bolondos kis husdarab melyet szívnek nevezünk, nem tudott mást, csak szeretni, csak emlékezni. Nem tudta feledni azt a beteges, csöndes, jó asszonyt, a kinek a szomorú arcú csak akkor vidult föl, ha a hegedüjén nótákat, ma már ismeretlen nótákat játszott, Istenem, hogy szerette az az asszony a nótákat! Késő éjtélíg huzta a vén Zsiga neki a kesergő nótákat, különösen azt, azt az egyet, mely ma már rég elfeledve, azt elhalgatta vón éjjel — nappal. . . . Istenem be szép is volt az a nótá! . . .

Egyszer aztán nem volt kinek huzni

azt a bánatosan búbjós régi nótát, elaludt a szomorú asszony örökre, s a vén Zsiga reggeltől — estig ott busult annál a halomnál, melynek mélyében pihent az ő boldogsága. Ott huzta neki a szomorú nótát, s mikor a sok rongyos kis rajkó körülfogta csak lesiklott két keze a zokogó fárol, s úgy ölegette, hangos jajszóval azokat az elhagyott kis árvákat. . . .

S mikor egyenkint mind ki mentek a szomorú asszony sirja mellé, a vén Zsiga mindenkit elkerült, nem szolt senkihez, csak ott kint a sirban nyugvokhoz beszél kinos nyögéssel, s huzta azt a bánatos nótát olyan busan, olyan szomoruan, hogy a ki hallotta, lelkét végtelen nehézség érzé, s szeméből égő könnyek törtek elő. Egyszer aztán elhalt a zokogó hegedűszó, mégrepedé a fája, eltört a vonója; a vén Zsiga csöndes ember lett, nem sirt, nem jajgatott nyögve kedvesei sirján, elment hozzájuk, — együtt voltak újra, . . . s ekkor hallottam először a tilinko kesergő hangját elhalloan, panaszosan a kőkénybokrok árnyából. Nem hallotta más, vagy ha hallotta is, nem törődött véle, pedig régen minden legény, minden lány azt dalolta, . . . de lassunkint feledni kezdték, másik nótá jart, vigabb, melyen szilaj tánc t ropptak. Ki ne adná a bánatot az öröm piros rózsájáért! . . . Elfeledte azt a nótát mindenki, csak a kesergő legény nem. Miden este ott zokogott a méla nyári éjben az a bus nótá, . . . egyszer aztán én is eljöttem onnan, s aztán soha többet nem hallottam

CSARNOK.

Probléma.

Írta: VARJAS LIPÓT.

I.

Asszonyom! Prima nux prodest, nocet alter, tertija mors est.

Ismeri Ön ezen közmondást? Bizonyára nem. Nos jó, lefordítom. „Az első dió jó, a második már árt, a harmadik halál.” Mosolyog asszonyom? Kérde, mire való ez? Mi akar ez lenni?!

Definiáljuk ezen közmondást. A laikus mosolyog rajta, mint Ön most asszonyom, paradoxonnaktartja: nem árt meg a dióból egy tucát sem. Am magyarázza, ki, mint akarja, én ekkép alkalmazom: „Az első szerelem az, a mely üdvös, a második az árt, a harmadik, halál. — nevet asszonyom?”

Most három éve, emlékszik e még rá, midőn azt mondta nekem:

— Mit tegyek? Szülőim kényszerítenek rá, apám bukással, anyám öngyilkossággal fenyegetődzik, — mit tegyek? „Igent,” mondtam Mayernek. Neje leszek annak az embernek kit gyűlölök, ki megvesz engem pénzen, mint a török basák háremeik részére a cserkesz nőket. Hanem nem mulott még el az idő. Küzdjön dolgozzék tovább, teremtsen magának megfelelő helyet a világban s akkor — ki tudja talán még Öné lehetek. —

Belenyugodtam. tervem már akkor készen volt.

Ez asszonyom a „prima nux.” Ez volt első szerelme. Szerettük egymást. Azután Ön feláldozta magát szüleiért, lemondott szerelméről, nőül ment ahhoz a hájtömeghez (pardon a kifejezésért) ki Önt fényvel, ragyogással vette körül, ki a pénzaristokraták közt is első lehet, kinek szalonjaiban a pénzvillág bárói ép úgy feltalálják helyüket, miként a művész világ tagjai; kik mind ünneplik Asszonyom, mind Önnek tömjéneznék, ki mellett minden más szépség elhomályosul.

Ez az „alter” — az ön férje kit, Ön kénytelen szeretni hisz azt esküdte neki az oltár előtt. Hogy nincs áldás e szerelmen azt, tudom, hiszem; mert hogy is lehetne Ön boldog oly férj mellett, kiből hiányzik mindaz, mit Ön egy férjben megkövetel. Gyöngéd Önhöz, tudom, elhalmozza mindennel, lehetne nagyon jó apa, fivér, — de nem Önhöz való férj. S ön várja az ideált, várja az első szerelmét, kiről három hosszú éve nem hallott egyebet, mint hogy halad előre a lépesőn,

ujra a bubánatos, kesergő szép nótát. . . . Hallgat, hallgat a tilinkó, . . . hallgat busan . . . régen . . . Azt a nótát senki se dalolta már el nekem, csak néha, midőn az őszi szél sikoltva rohan végig a tarlott lombok fölött, akkor zsong újra az ismerős rég elfeledt dallam, s édes-bus merengésbe undalítja lelkemet a bubánatos nóta. . . s én elfeledek mindent. csak a régi, híres nótát hallgatom mélyen önfelédten, s gyakran álmadozva lát az éjféli ragyogó csillaga, s a pirkadó hajnal halvány fény sugarára. . . Most is, hogy itt ülök csöndesen, magányosan kisdud szobácskában, újra hallom a lélek sejtelmes érzetével a régi édes-bus dallamot; lassan, dudolni kezdtem; a síró őszi szél bele — bele zokog, megrázza ablakomat, mintha az is érezné a mély keserűvet, mely a nóta búgó hangjaiban panaszosan, bubánatosan főlir. Föl-föllobban a kályha kék lángja; árnyak rajzolódnak a falra; régen meghalt kedves lények szelid árnyai, — mily jó emlékezni rájuk, kiket talán már mindenki elfeledett, édes csókkal ölel dobogó keblére; s holvan ha rád borul a sír hideg hantja érzéketlenül megy el csöndes nyugvóhelyed mellett, s ha idegen kérdezi kipihen e hant alatt? Bámulva néz, s vállat vonva közönyösen megy tovább.

Felhő huzódik a hold sápadt arcá elé, mély sötétség borul kis szobámba. Ha nem búgna kályhámban az enyhe meleget terjesztő vén fahasáb: szorongó félelem venne erőt szívemen. . . Ah, mert az éjet a

de Ön mindenre inkább gondol, mint Órá, régi szerelmére, — s erre Ön asszonyom egy harmadik férfinál keresi azt, mit az elsőnél elvesztett, s a másodiknál nem talált fel.

Ez a „mors.” — De nem így lesz Asszonyom.

Követtem tanácsát. Küzdöttem, dolgoztam s most — vagyok valami. Az ön férjéhez hasonlítva ugyan kevés, de mégis valami. Most asszonyom, emlékeztetem ígéretére. Nem nyújthatok ugyan Önnek oly fényt, pompát, mint Mayer ur, nem tarthatok Önnek állandó páholyt az Operában, saját fogatot nem tarthat, szalonjában bajosan fognak találkozót adni hazai és külföldi előkelőségek, ha megtetszik Önnek valami ékszer, talán le kell mondania róla, — hanem ha meglekszik egy földszinti zsöllyével, ha nincs kifogása egy számozatlan bérkocsis ellen, ha az írók s művészek, kik önnek most vendégei, barátai válnának ha még most is oly érzellemmel viseltetik irántam, a milyennel akkor, — most három éve. ha nem találta fel boldogságát: jöjjön feltalálja nálam, ki még most is szeretem, nem az ifju szerelmének szalmatüzevel, hanem a komoly, érett férfi szerelme izzó zsarátnakával.

Asszonyom! Ha nincs még elfeledve a mult, ha „akar” emlékezni ígéretére, akkor váljon el urától s legyen az enyém!

Furesa kívánság ugy-e bár? Azt kívánni egy nőtől, váljon el az urától, csak hogy bírassuk. Nem kérem asszonyom, követeltem. Hogy jogos-e követelésem, döntse el Ön asszonyom, én tanácsát megfogadtam, s most várom ígéretének teljesítését. Fél a botránytól, az elválás izgalmaival? Ha másképp nem lehet, ám legyen botrány, belenyugszom. Külömben nem hiszem, hogy az legyen meglehet a nélkül is. Keressen ürügyet; valami okot az elválásra. Nem az ellenfél, nem az ócsárló beszél belőlem, midőn azt mondom, hogy férjénél talál eleget.

Asszonyom! Ígéretét bírom, azonban feloldom alóla. Ha Önnek többet ér a pompa, a fény mely körülveszi, mint a boldogság, mit hiszem, hogy feltalál mellettem, akkor ám legyen, — visszavonulok s ép azért csak nyugodt megfontolása után várja válaszát kézesókoló híve Kalmár Kálmán. II.

Ott állt a lánchidon, a korlátra támaszkodva bámulta hullámzó víztömegre. Nem vette észre a háta megett elmenőket, a propellerek sikkító fütttye nem zavarta gondolataiban. Feleleveníté lelkében a tegnapot,

képzelem népesíti be. Eltemetett vágyak, elhunyt remények új életre támadnak kísérteties csöndjében. — A mult, az erővel eltemetett, vadulóan lép a merengő lélek elé, számon kéri az eltépett boldogságot, az elfecsérelt ifjúságot.

Hangok rezdülnek meg újra a néma léghen, bubánatos, édes hangok, egy régi, kedves nóta töredezett accordjai. Félíg ébren félíg álomban suhan át lelkemen az édes-bus dallam, — oh nem tudhatjátok mily boldog önfelédés van e régi nóta hallgatásában. Hány búbajos emlék támad föl a szívben, mily édes ígézet tartja búvkörében a lelket! Pedig olyan bus e régi, elfeledt nóta, hogy el szorul a szíve annak, a ki hallgatja. De a kit egyszer megígéztet búbajos dallama, soha el nem feledheti azokat. Rabja lesz a szomorú nótának, — álmában és ébren mind csak azt hallja.

Álmos vagyok már, hív magához az édes álom. Szempilláim elnehezdedve csukódnak le, végsőt lobban a kályha lobogó lángja is, csak a hold szelid fénye von titokzatos sugarba mindent. Nyugodni térek, de a képzelet bájos tündére fülemben zsongja a kedves, elfeledt nóta édes-bus dalját. Sokáig nem tudok elaludni.

Elszenderedem; de még most is fülemben cseng az a nóta.

De már; „Nincs ki huzza, nincs ki járja.” Más a nóta. . . A világ is más azóta.

mikor ott ült a zsöllyén lábai előtt s halgatta a szép asszonyt, ki levelére csak annyit válaszolt: „Jöjjön.” Véréit újra, ép úgy fagyni érzé, mint akkor, midőn „az” minden szavával a lelkében viruló hó tiszta virágnak egy — egy szirmát tépdeste le.

Hogy is mondta csak? „Lássa Kálmán, ez a három év letörölt rólam minden idealismust. Ne értsen félre. Még most is szeretem magát, de nem tudnék lemondani a körről, melyben jól érzem magam; a pompát, a fényt most már nem tudnám nélkülözni, életszükségletemmé lett, miként a mindennapi kenyér s az, hogy mindenki bámul s hódolattal közeledik felém — kárpótól azért, a mit a férjben vesztettem. . . . Hanem kell-e a világnak tudni, hogy mi szeretjük egymást?!”

Akkor ő ránézett riadtan arra az asszonyra, rálövelő szemének sugarától fagyni érzé véreit. megértette.

Ez az asszony azt akarta tőle, hogy legyen a szeretője! Miért válljon ő meg a ragyogástól, miért váljon el férjétől, — hisz így is az övé lehet. Igaza volt.

Hanem ettől az igazságtól megundorodott lelke, s mikor az a nő kezébe nyomta a meghívót a legközelebbi estélyére, eltolta magától s mintegy szokve ment ki abból a palotából.

S most azon palota ablakában kigyuladnak a villany mécsek, izzó fényük, mint annak az asszonynak a szemei furodnak a lelkébe, hívják, vonzzák, s a habokon rezgő sugarak mintha azt sutognák — ime bírhatod, tied lehet, hisz nem kell a világnak tudni, hogy ti szeretitek egymást!

Kalmár Kálmán a hid közepén állt. Hogy átment-e a pesti oldorra s felment-e a dunasoron álló Mayer palotába; vagy vissza ment-e budai garçon lakására ez a probléma. Oldják meg kedves hölgyeim izlésük szerint.

SZÖLŐOLTVÁNYOK

szokványminőségben. A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre.

Ara 6 frt.

DIÓCSEMETÉK.

Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll kik rendelni semmit nem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást tesznek. Cim:

„Ermelléki első szőlőoltványtelep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 7-20

Francia Shuhard esokoládé és francia mustár.

Fábián Viktor

fűszer, csemege és bórkereskedése HEVESEN.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni hogy a téli idény beálltával raktáron tartok ananász, cuba és brazíliai rumokat édesített italokban a legfinomabb francia liköröket, valamint magyar és francia konyakot különféle és valódi kínai thea fajokból és a legfinomabbnak elismert Gabos-féle teasüteményeket továbbá Barber datolya, malagaszőlő és többféle magyar és francia gyártmányu sajtokat és **olmüci kvargli**, halmemüekben koronaszardínia, oroszhal, csemegehering pisztráng, rák és tunhal, szardínia, ajókagyűrű, kaviár. Husnemüek, prágai sodar, füstölt marhanyelv és marha oldalas, főzellekben stokerói, zöld és sárga borsó és lenese, gyümölcsökbe neukrozott gyümölcs, szultánfüge, nápolyi mogyoró, tiroli gesztenye.

Midőn felsoroltakon kívül, nagy választéku üzletemet becses pártfogásába ajánlom, igyekezni fogok azt pontos kiszolgálás által részemre biztosítani.

Kitünő tisztelettel

FÁBIÁN VIKTOR.

Karácsonyi cukorkák dús választékban.

Szolid és pontos kiszolgálás!!

Heller-féle cukorkák. – Boszniai szilva.

A losonci és hatvani gőzmalomok lisztraktára

Saját őrlésű kenyérliszt.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!
A valódi Réthy-féle pemetefü-cukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerházakban kapható:

HEVESEN:
CZINGEL LÁSZLÓ gyógyszerházában.

TISZAFÜREDEN:
HELLER IMRE gyógyszerházában és
THURZÓ BÉLA

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy asztalos üzletem mellett a mai kor igényeinek megfelelő

Disztemetkező intézetet

rendeztem be, mi által a n. é. közönséget véltém szükség esetén a sok utánjárástól megkímélni.

Raktáron tartok nagy választékban ércz- és fakoporsókat, bársonnyal átfon fenyő- és tölgyfa koporsót, valamint sirköveket.

Szemfedél, sirkoszorúk és szallagok

felirattal, remek kivitelben ősös árban kaphatók.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Hulla szállítást elvállalok.

Tisztelettel:

PÁSZTY GYULA
HEVESEN.